

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211087
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119211087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: I. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, XXX XX B. F. R., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: GENERAL FACTORING a.s., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 838 825, právne zastúpeného: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706 o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 3.906,09 EUR, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 29Csp/138/2019-55 zo dňa 04.12.2019 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti s upresnením výroku III. o trovách konania, tak, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z prísudku o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 3.906,09 EUR vrátane trov konania rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 EUR, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 5, zákona o ochrane spotrebiteľa; s poukazom na čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

3. O trovách konania rozhodol ustanoveniami čl. 3 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 2, § 262 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Rozhodol ta o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému finančného zadost'učinenia vo výške 3.906,08 eur s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde v Humennom pod sp. Zn. 17C/533/2012, kde bol úspešným ako spotrebiteľ. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 17.07.2018 pod sp. zn. 17C/533/2012 súd žalobu teraz v postavení žalovaného o zaplatenie 3.906,09 EUR s prisl. zamietol. Uviedol, že právny predchodca Slovenská sporiteľňa a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 29.05.2006, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 1.659,75 EUR pri úroku 17,70 %, pričom dlžník sa tento úver zaviazal splatiť mesačnými splátkami vždy k 20. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti prvej splátky 20.06.2006 a konečnej splatnosti úveru 20.05.2011. Právny predchodca žalovaného, ktorý v tomto konaní vystupoval v pozícii žalobcu, postúpil pohľadávku na žalovaného zmluvou o postúpení zo dňa 21.12.2010, pričom ku dňu postúpenia dlh žalobcu predstavoval sumu 3.906,09 EUR. Zo záverov uvedeného rozhodnutia vyplývalo, že žalovaný v postavení žalobcu v základnom konaní nepreukázal, že by jeho právny predchodca splnil podmienky platného postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, teda že by žalobcu v postavení žalovaného pred postúpením písomne vyzval na splnenie dlhu a napriek tomu žalovaný zostal v omeškani so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní a ani to, že pred postúpením pohľadávky bol dlh zosplatený pôvodným veriteľom, čo malo za následok neplatné postúpenie pohľadávky a tým aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalovaného v postavení žalobcu v danom konaní. Na základe uvedeného tak nedisponoval dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní, lebo zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže na žalovaného v postavení žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala, keďže žalovaný v postavení žalobcu nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovaní úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Žalobca sa predmetnou žalobou domáhal zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške zodpovedajúcej sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť na základe neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky.

7. Súd prvej inštancie uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (poukázal na rozsudky KS v Prešove pod sp. zn. 20Co/192/2016, 7Co/78/2017, 25Co/59/2017 a 24C/73/2017). Pokiaľ ide o úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatneného nároku. Je nepochybné, že žalobca v pôvodnom konaní použil úspešnú obranu voči nároku uplatňovanom žalovaným námietkou nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách.

8. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd nesporne preukázané, že žalobca si úspešne v konaní vedenom na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C/533/2012 voči žalovanému uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv zo strany žalovaného ako dodávateľa preukázaním, že tento realizoval výkon svojho práva na základe neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky, čím nesporne došlo k naplneniu hypotézy na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadostučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadostučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zákona o ochrane spotrebiteľa.

9. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3Co/72/2018 zo dňa 04.09.2018 a pod sp. zn. 8Co/136/2017 zo dňa 26.06.2018, ktorými bola riešená otázka dôvodnosti uplatneného nároku spotrebiteľov na primerané finančné zadostučinenie voči

postupníkovi, ktorý si v základnom konaní voči nim uplatňoval nárok na zaplatenie nesplatenej časti spotrebiteľského úveru na základe neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávok pre rozpor s ust. § 92 ods. 2 zákona o bankách uzatvorenej s právnym predchodcom žalovaného. Z ich záverov vyplývalo, že pokiaľ v pôvodnom konaní žalobca (teraz žalovaný) vyžadoval plnenie od spotrebiteľov v rozsahu, ktorý by bol založený platnou zmluvou o postúpení pohľadávky, pričom k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, zo strany žalovaného bolo toto konanie vyhodnotené ako konanie v rozpore s odbornou starostlivosťou (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa.), keďže pravidlá postúpenia pohľadávky poznať musí, a rovnako to bolo považované za nekalú obchodnú prax podľa § 8 ods. 1 písm. d) citovaného zákona. Nemožno sa preto stotožniť s námietkou žalovaného, podľa ktorej keďže nikdy nebol vlastníkom pohľadávky voči žalobcovi, nemožno ho v žiadnom prípade považovať za osobu, ktorá by za porušenie spotrebiteľského práva žalobcu zodpovedala. Bolo uzavreté, že žalovaný je v tomto konaní pasívne legitímovaný, keďže podaním žaloby proti žalobcovi v pôvodnom konaní došlo k porušeniu práv a povinností ustanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobcu, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách

10. Keďže súčasťou princípu právnej istoty vyplývajúceho v článku 1 ods. 1 Ústavy, je požiadavka aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 15.06.2016 pod sp. zn. II ÚS/19/2016), súd prvé inštancie predmetný nárok uplatnený žalobcom posúdil v súlade s väčšinovou rozhodovacou praxou Krajského súdu v Prešove.

11. Súd prvej inštancie považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 100 EUR. V porovnaní s inými prípadmi u žalobcu nedošlo k zmenšeniu majetku, napríklad preplatením úveru v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ani k priamym vyhrážkam a zastrášaniam zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jeho psychiku či rodinný život. Súčasne nebolo preukázané, že by žalobca v prospech žalovaného s poukazom na neplatnú zmluvu o postúpení pohľadávky realizoval akúkoľvek úhradu titulom splátky úveru. V danom prípade, preto za primeranú povahu rozsahu porušenia práv žalobca stanovil sumu 100 EUR, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. (Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok KS v Prešove zo dňa 24.05.2017 pod sp. zn. 2Co/137/2016).

12. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania prvoinštančný súd uviedol, že CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nešlo o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (poukázal na str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladateľstvá C. H. Beck). Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Konštatoval, že v sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

13. V zákonom stanovenej lehote podal proti prvému a tretiemu rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodňoval najmä tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Prešov, ktorý podľa žalovaného nie je príslušným na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu. Tvrdil, že v tomto prípade sa nejednal ani o spotrebiteľský spor, ani o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania. Namietal, že žalovaný voči žalobcovi nemal postavenie dodávateľa, že medzi nimi nebola uzavretá spotrebiteľská zmluva a ani že sa nemohlo jednáť o spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou s odôvodením, že žiadna nebola medzi nimi uzavretá. Nejednalo sa teda o spotrebiteľský spor, nebola potom daná možnosť miestnej príslušnosti podľa § 19 ods. d) Civilného sporového poriadku. Uviedol, že s otázkou miestnej príslušnosti sa mal žalobca vysporiadať v žalobnom návrhu, ktorý urobil len odkaz na § 19 ods. d) Civilného sporového poriadku bez bližšieho odôvodnenia.

14. Tiež namietal, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bode 7. odôvodnenia neuvádzal, aby bol žalovaný dodávateľom žalobcu, ani len nepoužíval pojem dodávateľ, neuvádzal právo žalobcu, ktoré by mohlo byť porušené, neuvádzal, že nejaké právo žalobcu porušil žalovaný. Rovnako namietal závery súdu uvádzané v bode 14. o hrozbe či možnosti ujmy s tým, že k ujme samotnej ani nemusí dôjsť, tak vlastne tvrdil, že by iný súd mohol v konečnom dôsledku rozhodnúť nespravodlivo, či na ujmu žalobcu.

15. Uprímal pozornosť aj na to, že súd prvej inštancie v bode 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na § 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a podľa tohto ustanovenia platného a účinného v období od 01.01.2011 do 31.10.2012: „odbornou starostlivosťou úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti,“. Podľa toho istého § 2 písm., ale písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, platného a účinného v období od 01.01.2011 do 31.10.2012 (v tomto období bola podaná pôvodná žaloba) sa rozumie „predávajúcim:

1. podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec,
 2. fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny,
 3. fyzická osoba, ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín,“
- Žalovaný tak konštatoval, že túto definíciu nespĺňal. To, že by podľa súdu prvej inštancie túto definíciu spĺňal, netvrdil ani súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie nikde v napadnutom rozsudku žalovaného za predávajúceho ani neoznačoval a nikde v napadnutom rozsudku pojem predávajúci v akomkoľvek tvare ani nepoužíval, nie to ešte v spojitosti so žalovaným. § 2 písm. písm. u) v spojení s písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch sa potom na žalovaného nevzťahuje.

16. Namietal preto, že súd prvej inštancie nikde v napadnutom rozsudku neuvádzal, nepreukázal a neodôvodňoval základný a nevyhnutný predpoklad pre priznanie nároku žalobcovi a to, ako žalovaný porušil ktoré konkrétne právo či konkrétne povinnosť; v ktorom konkrétnom právnom predpise a ako bolo právo resp. povinnosť vyjadrené/ vyjadrená, a prečo za takéto porušenie žalovaný zodpovedal.

17. Voči výroku o náhrade trov konania uviedol, že z napadnutého rozsudku bolo zrejmé, že súd prvej inštancie rozhodoval akoby podľa neexistujúcej právnej úpravy, pôvodného Občianskeho súdneho poriadku, konkrétne podľa § 142 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého: „Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.“ Takéto ustanovenie Civilný sporový poriadok nemá preto súd nemôže rozhodovať s poukazom na neexistujúcu právnu úpravu, komentár a na dôvodovú správu, ktoré prameňom práva

nie sú. Namietal preto, že pokiaľ aj súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie 100,- EUR, tento mal žalobcovi priznať náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci (94,88 %).

18. Napadnutý rozsudok je podľa žalovaného postihnutý vadou nepreskúmateľnosti a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní spisová značka 8Sžo/191/2010, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 7/2009, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 6/0, z 13. marca 2003, uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 238/2008 zo dňa 30. novembra 2009, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998.

19. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a žalovanému prizná voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako i trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%, alternatívne, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

20. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

21. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal v napadnutom rozsahu rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred, t.j. dňa 28.08.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

22. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

23. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávne zisteným skutkovým stavom a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

24. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd uvádza, že odvolacia námietka v uvedenom smere v danej veci nebola naplnená.

25. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani odvolacia námietka týkajúca sa nesprávneho právného posúdenia veci naplnená nebola.

26. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

28. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadostučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť napr. úspešná obnova v konaní, alebo aj dožadovanie sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadostučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadostučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadostučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať konanie žalobcu, ktorý si po zamietnutí žaloby žalovaného v inom konaní uplatnil nárok na primerané finančné zadostučinenie za v rozpore so zákonom, dobrými mravmi, prípadne za šikanózne uplatnenie práva.

29. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadostučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu. V danej veci bolo významným to, že bol to žalovaný, kto sa na súde prvej inštancie domáhal zaplata sumy 3.906,09 Eur s prísl. z titulu pôvodne uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného zo dňa 29.05.2006, pričom nárok odôvodňoval od zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú zmluvu súd vyhodnotil ako neplatnú. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalovaný v konečnom dôsledku požadoval od žalobcu plnenie z úveru, teda spotrebiteľskej zmluvy. Je zrejmé, že žalovaný požadoval od žalobcu také plnenie z úveru vyplývajúce na ktoré žalovaný nemal nárok a ak by žalobca plnil žalovanému, došlo by na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu. Takéto konanie žalovaného v pôvodnom konaní bolo nepochybne spôsobilé privediť žalobcovi ako spotrebiteľovi ujmu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde (v konaní Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/533/2012), je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné. Na veci nemôže nič zmeniť ani obnova žalovaného, že pôvodnú úverovú zmluvu so žalobcom neuzatváral on, ale jeho predchodca, lebo bol to práve žalovaný, ktorý si neúspešne uplatňoval nároky z tejto úverovej zmluvy. Odvolací súd dáva do pozornosti tiež ust. § 524 ods. 2 OZ, podľa ktorého s postúpenou pohľadávkou prechádzajú aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, čo podporuje názor vyslovený v predmetnom rozhodnutí.

30. Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že v prípade pôvodnej žaloby sa žalovaný domáhal zaplattenia sumy 3.906,09 Eur, pričom aj odvolací súd mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100,- Eur v tomto konaní je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť subjekty od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa.

31. Nedôvodnou je aj námietka miestnej príslušnosti Okresného súdu Prešov rozhodovať o danej veci, lebo žalobu je nutné požadovať na spotrebiteľa v tomto konaní si uplatňujúceho svoje nároky.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa).

33. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny potvrdil.

34. Pokiaľ ide o vecne správny výrok o trovách konania, odvolací súd poukazuje na to, že výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť formulovaný tak, že v ňom musí byť uvedené nielen kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania ale musí v ňom byť uvedená aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti (pozri, NS SR, sp. zn. 6Cdo/222/2016). V zmysle uvedeného potom odvolací súd upresnil, kto a ako o výške priznanej náhrady rozhodne.

35. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP s vyššie uvedeným upresnením potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania.

36. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Plne úspešným bol žalobca, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Preto bolo o trovách odvolacieho konania rozhodnuté tak, že ich náhrada bola priznaná úspešnému žalobcovi proti neúspešnému žalovanému z prisúdenej sumy v plnom rozsahu s tým, že aj o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).